

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1935 kl. 3 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om ändrade grunder för statsbidrag till distrikts- och dispensärvården.

I den till riksdagen avlåtna, den 1 mars 1935 dagtecknade propositionen, nr 213, hade Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, bland annat, godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till distrikts- och dispensärvården, som av departementschefen förordats.

I sitt utlåtande, nr 5, hade sammansatta stats- och andra lagutskottet beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställt, att riksdagen måtte med de erinringar, som utskottet därutinnan anfört, godkänna de i statsrådsprotokollet över socialärenden den 1 mars 1935 omförmälda ändrade grunderna för statsbidrag till distrikts- och dispensärvården. Utskottet hade därvid ifråga om distriktssköterskas förmån av fri bostad och fri telefon anfört följande:

»Departementschefen har uttalat, att de föreslagna löneförmånerna äro att anse såsom minimiförmåner. Särskilt önskvärt vore, framhåller departementschefen, att distriktssköterskan i sådana distrikt, där allmänhetens besök vore eller kunde förväntas bliva talrika, bereddes en bostad om två rum och kök. På mångt håll kunde vidare enligt departementschefen vara lämpligt att bereda sköterskan fri telefon.

Utskottet har velat understryka vad departementschefen sålunda framhållit. Särskilt har utskottet ansett sig böra betona att, där så befinnes vara av behovet påkallat, sköterskan erhåller särskilt mottagningsrum, utöver förslagets ett rum och kök. Tillika vill utskottet uttala angelägenheten av att sköterskan, såvitt möjligt, beredes fri telefon. I likhet med departementschefen har dock utskottet ansett, att dessa frågor icke böra göras till villkor för statsbidrag.»

I en vid utskottets utlåtande fogad reservation hade herr *Holmström* och fru *Nordgren* förklarar sig anse, att utskottets yttrande i nu förevarande hänseende bort hava följande lydelse:

»Det vid statsrådsprotokollet fogade förslaget till kungörelse angående statsbidrag till distriktsvård innehåller beträffande distriktssköterskas förmån av fri bostad den bestämmelsen, att bostaden skall omfatta minst ett rum och kök jämte nödiga uthus. Någon föreskrift ifråga om fri telefon har icke intagits i kungörelseförslaget.

Departementschefen har i förevarande hänseende yttrat, att särskilt önskvärdt vore, att distriktssköterskan i sådana distrikt, där allmänhetens besök vore eller kunde förväntas bliva talrika, bereddes en bostad om två rum och kök. På mångt håll kunde vidare, framhåller departementschefen, vara lämpligt att bereda sköterskan fri telefon.

Enligt utskottets förmenande torde någon tvekan icke kunna råda därom, att det såväl för sköterskan som för dem, som skola anlita henne, måste vara i högsta grad olämpligt, att mottagning och behandling sker i bostadsrummet. Det torde icke finnas någon ort, där anordnandet av två rum och kök för sköterskan skulle stöta på större svårigheter.

För att underlätta sköterskans tillkallande vid sjukdoms- och olycksfall samt för att möjliggöra, att sköterskan snabbt skall kunna komma i förbindelse med läkaren, är det vidare nödvändigt, att sköterskan, där så kan ske, beredes fri telefon.

De synpunkter, utskottet sålunda givit uttryck åt, äro av den vikt, att enbart ett uttalande till förmån för desamma icke torde vara tillfyllest. Det synes utskottet i stället böra skapas garantier för att sköterskan tillförsäkras såväl mottagningsrum som, där så kan ske, fri telefon. För den skull bör i blivande statsbidragskungörelse intagas föreskrift av det innehåll, utskottet ovan angivit.»

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit utskottets förslag till motivering i förevarande hänseende, under det andra kammaren bifallit den av herr Holmström och fru Nordgren avgivna reservationen.

Kamrarnas beslut skilja sig sålunda från varandra däruti, att första kammaren ansett, att bland villkoren för åtnjutande av statsbidrag till distriktssköterskas avlönande borde intagas den bestämmelsen, att sköterskans bostad skall omfatta minst ett rum och kök, medan andra kammaren ansett, att bestämmelsen borde så utformas, att sköterskan tillförsäkras minst två rum och kök samt, där så kan ske, fri telefon.

Då de skiljaktiga beslut, vari kamrarna sålunda stannat, synas kunna sammanjämkas på sätt här nedan angives, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina förut beträffande distriktssköterskas förmån av fri bostad och telefon fattade beslut, godkänna följande uttalande:

»Av statsrådsprotokollet framgår, att departementschefen uttalat såsom önskvärdt, att distriktssköterskan, där allmänhetens besök vore eller kunde förväntas bliva talrika, bereddes en bostad om två rum och kök. Vidare kunde enligt departementschefen på mångt håll vara lämpligt, att sköterskan bereddes fri telefon.

Utskottet delar departementschefens sålunda uttalade uppfattning. Med

hänsyn till förevarande frågors vikt har dock utskottet ansett, att i blivande kungörelse angående statsbidrag till distriktsvård bör intagas bestämmelse av det innehåll, att bostaden skall omfatta minst ett rum och kök samt, där så lämpligen kan ske, ytterligare ett rum, avsett för mottagning. Därjämte bör i kungörelsen utsägas, att sköterskan skall, jämväl där så kan ske, beredas fri telefon.»

Stockholm den 7 juni 1935.

På sammansatta stats- och andra lagutskottets vägnar:

IVAR ÖSTERSTRÖM.

Vid detta ärendes avgörande hava närvarit:

från statsutskottet:

första kammaren: herrar *Svensson* i Kompersmåla, *Carlsson* i Gävle och *Petrén*;

andra kammaren: herrar *Strindlund*, *Norsell* och *Isacson*;

från andra lagutskottet:

första kammaren: herr *Karl Bodin*;

andra kammaren: herr *Österström* och fru *Nordgren*.
